

Sygn. akt VIII Gz 237/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Patrycja Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2016 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. B.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 25 kwietnia 2016 roku w przedmiocie przekazania sprawy do sądu miejscowo właściwego, sygn. akt X GC 459/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla m.st W. w W., Wydziału IX Gospodarczego, jako miejscowo właściwego.

Sąd ustalił, że pozwana w niniejszej sprawie ma swoją siedzibę w W., a zatem sądem miejscowo właściwym dla pozwanej jest Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w Warszawie.

Sąd wskazał, że aby w konkretnej sprawie mogły znaleźć zastosowanie przepisy o właściwości przemiennej, powód musi wyraźnie powołać się (a więc skorzystać z prawa wyboru sądu) jeżeli już nie na przepisy o właściwości przemiennej, to chociaż na okoliczności faktyczne uzasadniające właściwość innego sądu niż sąd właściwości ogólnej pozwanego, co wynika jednoznacznie z art. 187 §1 pkt 2 in fine k.p.c..

W sprawie niniejszej powód nie tylko nie powołał się na przepisy o właściwości przemiennej, ale także nie wskazał okoliczności faktycznych, a których wynikałyby właściwość miejscowa tutejszego sądu. Natomiast nie jest rzeczą sądu domyślać się, na podstawie okoliczności sprawy, jaką przesłankę uzasadniającą właściwość przemiennej tutejszego sądu miał na względzie powód, wnosząc pozew. Nawet, jeżeli za wniosek o rozpoznanie sprawy przez sąd właściwości przemiennej uznać złożenie pozwu w tutejszym Sądzie, to i tak obowiązkiem powoda jest przytoczenie nie jakichkolwiek okoliczności, ale okoliczności faktycznych uzasadniających właściwość sądu.

Powołując w tym zakresie orzeczenie Sądu Najwyższego Sąd Rejonowy podał, że właściwość przemiennej sądu, do którego pozew został wniesiony, powinna wynikać z okoliczności wskazanych w pozwie. W razie nieprzytoczenia tych okoliczności należy przekazać sprawę do sądu właściwego zgodnie z ogólną regułą przewidzianą w art. 27 k.p.c. lub art. 30 k.p.c..

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i uznanie, że sądem właściwym miejscowo do rozpoznania sprawy niniejszej jest Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie Wydział X Gospodarczy.

Skarżący podał, że występuje w sprawie bez profesjonalnego pełnomocnika. Nie miał obowiązku przytaczania okoliczności uzasadniających właściwość sądu. Powód wskazał, że skoro świadomie dokonał wniesienia pozwu do Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie Wydziału X Gospodarczego, to złożył oświadczenie woli w kwestii właściwości sądu.

Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie nie powinien więc nadużywać swojej pozycji i wyszukiwać przepisów prawa, aby dokonać „psychologii sprawy” do innego sądu i narażać powoda na niepotrzebne koszty oraz straszne niedogodności procesowe.

Powód podniósł ponadto, że pozwana prowadzi działalność obejmującą całe terytorium państwa, świadczy usługi poprzez swoje oddziały także między innymi w S.. Powód dalej argumentował, że za wniesieniem pozwu do Sądu w Szczecinie a nie do Sądu w Warszawie przemawia wizja kosztownych i czasochłonnych wyjazdów do sądu w Stolicy, czy zatrudnienia profesjonalnego miejscowego pełnomocnika w W.. W przypadku sporu o nieduże pieniądze, prowadzenie sporu w W. zniechęciłoby powoda do wdania się w taki spór i spowodowałoby jego rezygnację z dochodzenia słusznych roszczeń.

Poza tym powód zwrócił uwagę, że właściwość Sądu w Szczecinie uzasadnia nie tylko art. 34 k.p.c., tj. sąd miejsca wykonania umowy, ale także w przypadku roszczenia majątkowego przeciwko przedsiębiorcy art. 33 k.p.c., tj. sąd, w którego okręgu znajduje się zakład główny lub oddział, jeżeli roszczenie pozostaje w związku z działalnością tego zakładu lub oddziału. Powód podkreślił, że pozwana jest operatorem telefonii komórkowej i ma wiele oddziałów rozszanych po całej Polsce.

Powód podał, że działania Sądu pobawią go prawa do Sądu, a co najmniej utrudnią i to znacznie dochodzenie roszczeń. W ocenie powoda, dla pozwanej nie będzie chyba żadnym problemem posłać do sądu np. umocowanego pełnomocnika – pracownika oddziału.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie. Z treści materiału procesowego wynika, że sądem właściwym do rozpoznania niniejszej sprawy jest Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W.. Skarżący stał na stanowisku, że w pozwie dokonał wyboru Sądu w Szczecinie na podstawie przepisów o właściwości przemiennej (art. 34 k.p.c.). Poza tym wskazywał, że Sąd w Szczecinie jest również właściwy z uwagi na treść art. 33 k.p.c..

W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, że dokonanie wyboru Sądu innego niż sąd właściwości ogólnej jest uprawnieniem powoda. Wybór Sądu jest więc czynnością procesową zawierającą w sobie oświadczenie woli (wola poddania sporu pod kognicję sądu wybranego przez powoda). Ta czynność procesowa ze względu na swój charakter jest kumulowana z innymi czynnościami na etapie wnoszenia pozwu (stanowi fakultatywny element pozwu). Jednocześnie wybór sądu właściwego przemiennie tworzy wyjątek od zasady jaką jest rozpoznanie sprawy przez Sąd właściwy ogólnie. Wykonanie uprawnienia musi zatem opierać się o jasne przesłanki i poddawać kontroli w przypadku braku zgody strony przeciwnej na odstępstwo od zasady wyrażonej w art.34 k.p.c., czy też w art. 33 k.p.c..

W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. uchwałę z 9 czerwca 2005 III CZP 28/05 OSNC 2006/4/61) koniecznym elementem tej czynności procesowej jest więc sformułowanie w pozwie przytoczeń faktycznych (wskazanie okoliczności) uzasadniających wybór. Uzasadnienia tej konieczności poszukuje się w treści art. 187 §1 pkt. 2 k.p.c. W świetle wykładni aprobowanej w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jeśli powód wykonuje uprawnienie do wyboru sądu innego niż sąd właściwy ogólnie dla pozwanego, to obowiązkiem procesowym strony jest przytoczenie okoliczności uzasadniających właściwość sądu do którego pozew jest kierowany. Jednocześnie podkreśla się, że skutkiem zaniechania wskazania tych okoliczności nie powinno być wzywanie strony do uzupełnienia braków, lecz

sąd niewłaściwy według przepisów o właściwości ogólnej powinien przekazać sprawę sądowi właściwemu dla dłużnika (por uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2006 r. III CZP 101/06 OSNC 2007/7-8/103). Przekazanie następuje w przypadku podniesienia zarzutu stosownie do treści art. 202 k.p.c. jeśli brak właściwości miejscowej może być usunięty umową stron.

Niewątpliwie dla uczynienia zadość wymaganiu uzasadnienia wyboru sądu nie jest konieczne redakcyjne wyodrębnienie w treści uzasadnienia pozwu okoliczności faktycznych, mających motywować istnienie właściwości przemiennej sądu, do którego pozew jest wnoszony. Tym bardziej na powódzie nie spoczywa obowiązek wskazania konkretnych przepisów prawa uzasadniających wybór sądu. Możliwe jest natomiast umotywowanie wyboru sądu przez odwołanie się do faktów przytoczonych dla uzasadnienia zgłoszonego w pozwie roszczenia. Nie uchyła to jednak obowiązku dostatecznie skonkretyzowanego odwołania się do takich okoliczności.

Powołanie okoliczności faktycznych uzasadniających wybór sądu w świetle normy art. 202 k.p.c. (pozwalającej zasadniczo na badanie prawidłowości wskazania sądu właściwego przemiennej dopiero na zarzut pozwanego) ma bowiem istotne znaczenie kontrolne.

Wbrew stanowisku prezentowanemu przez skarżącego, obowiązkiem powoda było więc dostateczne skonkretyzowanie w pozwie okoliczności uzasadniających właściwość miejscową Sądu w Szczecinie. Dokonanie wyboru Sądu wymaga zmanifestowania w pozwie woli odstąpienia od wymogu wniesienia pozwu do sądu właściwego ogólniej poprzez przedstawienie podstawy faktycznej uzasadniającej istnienie prawa do wyboru sądu (poniesienia procesowego ciężaru przytoczenia istotnych w tej płaszczyźnie okoliczności faktycznych), a jeżeli powód nie wypełnia tego obowiązku, powinien być obciążony odpowiednimi skutkami, (zwłaszcza tym, że sprawa zostanie przekazana do sądu według właściwości ogólnej – por. uzasadnienie cytowanej wyżej uchwały z dnia 21 listopada 2006). Zaniechanie dostatecznie precyzyjnego przedstawienia tych okoliczności powodować musi więc uznaniem za nieskuteczną czynności procesowej polegającej na wyborze sądu i uwzględnieniem zarzutu pozwanego.

Podkreślić w tym miejscu należy, że w treści uzasadnienia pozwu nie wskazano żadnych okoliczności faktycznych służących uzasadnieniu dokonanego wyboru Sądu. Argumentacja skarżącego sprowadza się w istocie do sugestii, że samo skierowanie pozwu do Sądu w Szczecinie zawiera w sobie oświadczenie woli o wyborze sądu a sąd powinien ocenić na podstawie uzasadnienia pozwu, że miejscem wykonania umowy była miejscowość w której działalność gospodarczą prowadzi powód. Taka jednak sytuacja prowadziłaby do niedopuszczalnego uzupełnienia przez sąd niezbędnej w świetle wcześniejszych wywodów, minimalnej aktywności powoda i samodzielnego poszukiwania przez organ procesowy w materiale procesowym okoliczności mających uzasadnić wybór sądu właściwego przemienne.

W świetle treści uzasadnienia pozwu w niniejszej sprawie brak jest podstaw do ustalenia treści zobowiązania pozwanej w zakresie miejsca spełnienia świadczenia. W rezultacie nie można przyjąć, by powód złożył skuteczne oświadczenie o wyborze sądu właściwego przemienne (przedstawił okoliczności uzasadniające istnienie prawa do dokonania wyboru Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie)

Z tych przyczyn, stosując normę art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c., zażalenie oddalono.

Sygn. akt VIII Gz 237/16 S., dnia 28 września 2016 roku

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. zakreślić;
3. (...)
4. (...).